

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

BİRİNCİ BÖLÜM
KARAR

ALİ İHSAN BUDAK BAŞVURUSU

Başvuru Numarası : 2021/23374
Karar Tarihi : 29/4/2025

Başkan : Hasan Tahsin GÖKCAN
Üyeler : Recai AKYEL
Yusuf Şevki HAKYEMEZ
Selahaddin MENTEŞ
Yılmaz AKÇİL
Raportör : Güzay ŞERBETÇİ
Başvurucu : Ali İhsan BUDAK
Vekil : Av. Emre AKARYILDIZ

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvuru, avukat ile görüşmenin engellenmesi nedeniyle özel hayata saygı hakkının ihlal edildiğine ilişkindir.

II. BAŞVURU SÜRECİ

2. Başvurucu, nihai kararı 28/4/2021 tarihinde öğrendikten sonra başvuruyu 10/5/2021 tarihinde yapmıştır. Başvurunun kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir.

3. Başvuru belgelerinin bir örneği bilgi için Adalet Bakanlığına (Bakanlık) gönderilmiştir. Bakanlık, görüşünü bildirmiştir. Başvurucu, Bakanlığın görüşüne karşı beyanda bulunmamıştır.

III. OLAY VE OLGULAR

4. Başvuru formu ve eklerinde ifade edildiği şekliyle ilgili olaylar şöyledir:

5. Başvurucu hakkında yapılan yargılama sonucunda verilen hapis cezası kesinleşmiştir. Avukatın başvuruyla görüşme talebi Silivri 7 No.lu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu (Kurum) tarafından anılan kesinleşme nedeniyle başvuru ile vekili arasındaki vekâlet ilişkisinin sona erdiği gerekçesiyle reddedilmiştir.

6. Anılan karara karşı başvuru vekili, Silivri 1. İnfaz Hâkimliğine (İnfaz Hâkimliği) 29/7/2020 tarihinde başvurmuştur. İtiraz dilekçesinde; başvuru hakkındaki mahkûmiyet hükmünün 24/6/2020 tarihinde onandığını, cezasını infaz etmekte olan başvuruyla en son 9/3/2021 tarihinde olmak üzere muhtelif tarihlerde görüşmek amacıyla

Kuruma gittiğini belirtmiştir. Ancak Kurumun cezanın kesinleşmesi nedeniyle vasi tarafından yeniden vekâletname verilmeden başvuru ile görüşülemeyeceğini bildirdiğini ve başvurucuyla avukatı olarak görüşme yapmadığını ifade etmiştir. Bu bağlamda başvuru dilekçesinin ekinde başvuru vekili adına düzenlenmiş ve başvuru tarafından verilmiş 11/10/2018 tarihli vekâletnameyi ibraz etmiştir.

7. Hâkimlik 25/3/2021 tarihinde hükümlü vekilinin şikâyetinin reddine karar vermiştir. Kararda, ilgili mevzuata ve bir kısım Yargıtay içtihatlarına atuf yapıldıktan sonra avukatlık sözleşmesinin yazılı veya sözlü yapılabileceği, mevzuatta vekâletin ne zaman sona ereceğine dair açık bir belirleme olmadığı belirtilmiştir. Ancak Yargıtayın avukatlık sözleşmesinin sanık hakkında verilen mahkûmiyetin kesinleşmesiyle sona ereceğine yönelik içtihatlarının olduğu, avukatlık sözleşmesinin süresiz olarak devam ettiğinin kabulünün ise birçok sorun yaratacağı vurgulanmıştır. Bu bağlamda 1 yıldan daha uzun süreli hapis cezasına mahkûm olmuş olan hükümlünün infaz aşamasında da bir avukatla temsil edilmek istiyorsa yeniden bir avukatlık sözleşmesi yapması, yapılacak bu yeni avukatlık sözleşmesinin de geçerli olabilmesi için söz konusu sözleşmenin hükümlünün vasisi tarafından imzalanarak onaylanması gerektiği ifade edilmiştir.

8. Anılan karara yönelik hükümlü vekili tarafından Silivri Ağır Ceza Mahkemesinde itiraz yoluna başvurulmuştur. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından İnfaz Hâkimliği kararında usul ve esas yönünden kanuna aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle itiraz reddedilmiştir.

IV. İLGİLİ HUKUK

9. 13/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un "Avukat ve noterle görüşme hakkı" başlıklı 59. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

" (1) Hükümlü, avukatlık mesleğinin icrası çerçevesinde avukatları ile vekâletnamesi olmaksızın en çok üç kez görüşme hakkına sahiptir,

(2) Avukat ve noter ile görüşme, meslek kimliklerinin ibrazı üzerine, tatil günleri dışında ve çalışma saatleri içinde, bu iş için ayrılan görüşme yerlerinde, konuşanların duyulamayacağı, ancak güvenlik nedeniyle görülebileceği bir biçimde yapılır.

(3) Avukatlar, vekâletnameleri olsa da aynı anda birden fazla hükümlü ile görüşme yapamazlar.

(4) (Değişik: 3/10/2016-KHK-676/6 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7070/6 md.) Görüşme sırasında; hükümlünün avukatına veya avukatın hükümlüye verdiği belge veya belge örnekleri, dosyalar ve aralarındaki konuşmaya ilişkin olarak kendilerinin tuttukları kayıtlar incelenemez; hükümlünün avukatı ile yaptığı görüşme dinlenemez ve kayda alınamaz... "

10. 17/6/2005 tarihli ve 25848 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Hükümlü ve Tutukluların Ziyaret Edilmeleri Hakkında Yönetmelik'in (Ziyaret Yönetmeliği) "Hükümlünün avukat, uzlaştırmacı ve arabulucu ile görüşmesi" başlıklı 20. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"Hükümlü ile avukatı, meslek kimliğinin ibrazı üzerine, tatil günleri dışında ve çalışma saatleri içinde, bu iş için ayrılan görüşme yerlerinde, konuşanların duyulamayacağı, ancak; güvenlik nedeniyle görülebileceği bir biçimde, açık görüş usulüne uygun olarak görüştürülür.

Avukatların savunmaya ilişkin belgeleri, dosyaları ve müvekkilleri ile yaptıkları konuşmaların kayıtları incelemeye tâbi tutulamaz. Ancak, 5237 sayılı Kanunun 220 nci, ikinci kitap dördüncü kısım dördüncü ve beşinci bölümlerinde yer alan suçlardan mahkûm olan hükümlülerin avukatları ile ilişkisi; konusu suç teşkil eden fiilleri işlediğinin, infaz kurumunun güvenliğini tehlikeye düşürdüğüne, terör örgütü veya diğer suç örgütleri mensuplarının örgütsel amaçlı haberleşmelerine aracılık ettiğine ilişkin bulgu veya belge elde edilmesi hâlinde, Cumhuriyet başsavcılığının istemi ve infaz hâkiminin kararıyla, bir görevli görüşmede hazır bulundurulabileceği gibi bu kişilerin avukatlarına verdiği veya avukatlarınca bu kişilere verilen belgeler infaz hâkimince incelenebilir. İnfaz hâkimi belgenin kısmen veya tamamen verilmesine veya verilmemesine karar verir. Bu karara karşı ilgililer 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanununa göre itiraz edebilir.

Zorunlu hallerde, belirlenen gün ve saatler dışındaki görüşmelere, Cumhuriyet başsavcılığı yazılı olarak izin verebilir.

Hükümlü, vekâletnamesi olmayan avukatlarıyla, avukatlık mesleğinin icrası çerçevesinde en çok üç kez görüşme hakkına sahiptir..."

11. 6/4/2006 tarihli ve 26131 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Tüzük'ün (İnfaz Tüzüğü) "Avukat ve noterle görüşme hakkı" başlıklı 84. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

" (1) Hükümlü, kurumda avukat ve noterle görüşme hakkına sahiptir.

(2) Hükümlülerin avukat ile görüşmesinde aşağıdaki kurallar uygulanır:

...

c) Avukatların savunmaya ilişkin belgeleri, dosyaları ve müvekkilleri ile yaptıkları konuşmaların kayıtları incelemeye tâbi tutulamaz.

1. Hükümlü ile görüşmek üzere kuruma gelen avukatların, yanlarında bulundurdıkları belge ve dosyaların savunmaya ilişkin olup olmadıkları konusunda kendilerinden yazılı beyanları alınır. Savunmaya ilişkin olduğu beyan edilen belge ve dosyalar, her ne suretle olursa olsun incelenemez. Hükümlü ile doğrudan ilişkisi olmak koşulu ile avukatın yanında getirmiş olduğu ve bir hukuki uyumsuzluk konusunu oluşturan belge ve dosyalar hakkında da aynı hükümler uygulanır.

2. 5237 sayılı Kanunun 220 nci maddesinde, İkinci Kitap Dördüncü Kısım Dördüncü ve Beşinci Bölümlerinde yer alan suçlardan mahkûm olan hükümlülerin avukatları ile ilişkisinde avukatın savunmaya ilişkin olduğunu beyan ettiği belge ve dosyalar fiziki olarak aranabilir. Konusu suç teşkil eden fiilleri işlediğine, infaz kurumunun güvenliğini tehlikeye düşürdüğüne, terör örgütü veya diğer suç örgütleri mensuplarının örgütsel amaçlı haberleşmelerine aracılık ettiğine ilişkin bulgu veya belge elde edilmesi halinde, Cumhuriyet başsavcılığının istemi ve infaz hâkiminin kararıyla, bir görevli görüşmede hazır bulundurulabileceği gibi bu kişilerin avukatlarına verdiği veya avukatlarınca bu kişilere verilen belgeler infaz hâkimince incelenebilir. İnfaz hâkimi belgenin kısmen veya tamamen verilmesine veya verilmemesine karar verir. Bu karara karşı ilgililer, 4675 sayılı Kanuna göre itiraz edebilirler.

3. Avukatların hükümlü ile kurumda yapmış olduğu görüşme sırasında konuşmaları yansıtan ve bizzat avukat tarafından elle tutulan kayıtlar hakkında da bu bent hükümleri uygulanır.

...

(3) Avukat ve noter ile görüşme, meslek kimliklerinin ibrazı üzerine, tatil günleri dışında ve çalışma saatleri içinde, bu iş için ayrılan görüşme yerlerinde, konuşulanların duyulmayacağı, ancak güvenlik nedeniyle görüşmenin görülebileceği bir biçimde yapılır..."

12. 19/3/1969 tarihli ve 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun "İşi sonuna kadar takip etme zorunluluğu ve başkasını tevki" başlıklı 171. maddesinin ilgili kısmı şu şekildedir:

"(Değişik birinci fıkra: 2/5/2001 - 4667/83 md.) Avukat, üzerine aldığı işi kanun hükümlerine göre ve yazılı sözleşme olmasa bile sonuna kadar takip eder."

13. 11/1/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun "Tek taraflı sona erdirmeye" başlıklı 512. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"Vekâlet veren ve vekil, her zaman sözleşmeyi tek taraflı olarak sona erdirebilir."

14. 6098 sayılı Kanun'un "Ölüm, ehliyetin kaybedilmesi ve iflas" başlıklı 513. maddesi şu şekildedir:

"Sözleşmeden veya işin niteliğinden aksi anlaşılmadıkça sözleşme, vekilin veya vekâlet verenin ölümü, ehliyetini kaybetmesi ya da iflası ile kendiliğinden sona ermiş olur."

15. 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun "Özgürlüğü bağlayıcı ceza" başlıklı 2/3/2024 tarihli ve 7499 sayılı Kanun'un 5. maddesiyle değiştirilen 407. maddesi şöyledir:

"Kesinleşmiş hapis cezasının infazı amacıyla ceza infaz kurumunda bulunan ergin bir kişi, isteği üzerine kısıtlanır veya kendisine kayyım atanır.

Toplam beş yıl veya daha fazla kesinleşmiş hapis cezasının infazı amacıyla ceza infaz kurumunda bulunan ergin bir kişi, isteği bulunmasa dahi kişiliğinin veya malvarlığının korunması bakımından gerekli görülmesi hâlinde kısıtlanabilir. Cezayı yerine getirmekle görevli makam hapis cezasının infazına başladığını derhâl vesayet makamına bildirir.

Vesayet makamı karar vermeden önce hükümlüyü dinler."

16. Yargıtay Ceza Genel Kurulunun 6/3/2007 tarihli ve E.2007/6-13, K.2007/54 sayılı kararının ilgili kısmı şöyledir:

"... Avukatlık sözleşmesinin süresiz olarak devam ettiğini kabul etmek mümkün değildir. Böyle bir kabul, birçok sorunu da beraberinde getirecektir. Belli bir ücret karşılığı iş yapan vekilden, kesinleşen bir hükümden yıllarca sonra, bu hükümle ilgili yeni bir durum ortaya çıktığında, o hususu da kendiliğinden halletmesi bir görev olarak beklenemez. Şu durumda, yasal düzenlemelere uygun olanı avukatlık sözleşmesinin hükmün kesinleşmesi ile sona ermesidir. Olağan olmayan yasa yolları bu sürece dahil edilmemelidir. Ancak, açıkça sonlandırılmadığı veya diğer sona erme nedenleri bulunmadığı takdirde, vekalet ilişkisi halen devam ediyor olacağından, eğer ki, kesinleşme sürecinden sonraki işlemler için de aynı avukatın işe devam etmesi isteniyorsa, ayrı bir avukatlık sözleşmesi yapılmalıdır. Bu sözleşme, şekle bağlı olarak açıkça yapılabilir. Ancak bu şart değildir. Aynı sözleşme,

müvekkilin vereceği sözlü bir talimatla kurulabileceği gibi, vekilin müvekkilinin lehine işe girmesi ve müvekkilinin buna izin vermesi ya da ses çıkarmaması şeklinde de ihdas edilebilir.

... Eğer, avukatın temyiz dilekçesi süresinde verilmiş ve hükümlü de buna herhangi bir itirazda bulunmamış olsa idi, bunun kabulü olanaklı ise de dilekçe süresinde verilmemiş, hükümlünün, uyarlamaya ilişkin son hükmü temyiz davasına konu edebilme olanağı ortadan kalkmıştır. Bu ahvalde devam ettiği kuşku hale giren eski bir vekalet ilişkisinden bahisle hükümlünün aleyhine sonuç yaratmak düşünülmemelidir.

... Hukukun üstünlüğü ve koruyuculuğu ilkesi, kuşkunun var olduğu hallerde haktan yararlanma hal ve yeteneğini genişletmeyle gerçekleşir. O halde; konu olayda, avukatlık sözleşmesinin, kamu davasında verilen hükmün kesinleşmesiyle sona erdiğinin, yazılı, sözlü ya da eylemli biçimde yenilediğine ilişkin bir hal gerçekleşmediğinden uyarlama yargılamasında avukatın müdafî sıfatıyla temsil yetkisi olmadığı ve dolayısıyla temyiz süresini geçirme biçimindeki kusurlu davranışının hükümlü aleyhine değerlendirilemeyeceğinin kabulü gerekmektedir."

V. İNCELEME VE GEREKÇE

17. Anayasa Mahkemesinin 29/4/2025 tarihinde yapmış olduğu toplantıda başvuru incelenip gereği düşünüldü:

A. Adli Yardım Talebi

18. Anayasa Mahkemesinin *Mehmet Şerif Ay* (B. No: 2012/1181, 17/9/2013) kararında belirtilen ilkeler dikkate alınarak geçimini önemli ölçüde güçleştirmeksizin yargılama giderlerini ödeme gücünden yoksun olduğu anlaşılan başvurunun açıkça dayanaktan yoksun olmayan adli yardım talebinin kabulüne karar verilmesi gerekir.

B. Başvurucunun İddiaları ve Bakanlık Görüşü

19. Başvurucu vekili; başvuru ile arasında vekâlet ilişkisi var olduğunu, mevzuatta hükmün kesinleşmesinden sonra avukatın vekâlet ilişkisi olan müvekkiliyle görüşme yapamayacağına dair bir düzenleme bulunmadığını belirterek başvuruyla arasında geçerli bir vekâlet ilişkisi olmasına rağmen Kurumun başvuruyla görüşmesine izin vermemesi nedeniyle kanunilik ilkesinin ve özel hayata saygı hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Her ne kadar başvuru hükümlü ise de Anayasa Mahkemesi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi gibi olağanüstü kanun yollarına başvuran veya infaz hukukuyla ilgili sorunları bulunan ceza infaz kurumundaki hükümlünün hukuki yardımdan yararlanma hakkının olduğunu vurgulamıştır. Ayrıca haberleşme hürriyetine yapılan bu müdahalenin dosya kapsamı ile örtüşmediğini ve uygun illiyet bağının bulunmadığını açıkça ifade etmiştir. Bunun yanında başvuruyla arasındaki vekâlet ilişkisinin devam edip etmediği yönünde araştırma yapılmadığını ve bu hususta belge sunmak üzere süre verilmediğini belirterek adil yargılanma hakkı bağlamında silahların eşitliği ve çelişmeli yargılama ilkesinin de ihlal edildiğini iddia etmiştir.

20. Bakanlık görüşünde, başvurunun temel hak ve hürriyetlerinin ihlal edilip edilmediği konusunda yapılacak incelemede Anayasa ve ilgili mevzuat hükümleri ile somut olayın kendine özgü koşullarının dikkate alınması gerektiği belirtilmiştir. Başvurucu, Bakanlık görüşüne karşı beyanda bulunmamıştır.

C. Değerlendirme

21. Anayasa'nın başvurunun değerlendirilmesinde dikkate alınacak "*Özel hayatın gizliliği*" başlıklı 20. maddesi şöyledir:

"Herkes, özel hayatına ve aile hayatına saygı gösterilmesini isteme hakkına sahiptir. Özel hayatın ve aile hayatının gizliliğine dokunulamaz."

22. Anayasa Mahkemesi, olayların başvuru tarafından yapılan hukuki niteliğinden dolayı olmayıp olay ve olguların hukuki tavsifini kendisi takdir eder. Somut olayda başvurunun iddialarının özünün devam eden bir yargılamada yapılacak hukuki yardıma ilişkin olmadığı, vekâletname sunmasına rağmen hükümlüyle Kurumda görüşürülmemesine yönelik olduğu anlaşılmakla başvuru özel hayata saygı hakkı kapsamında incelenmiştir (benzer yönlerdeki değerlendirme için bkz. *Çetin Arkaş ve Nasrullah Kuran*, [2. B] B. No: 2016/371, 13/1/2021, §§ 46, 65).

1. Kabul Edilebilirlik Yönünden

23. Açıkça dayanaktan yoksun olmadığı ve kabul edilemezliğine karar verilmesini gerektirecek başka bir neden de bulunmadığı anlaşılan özel hayata saygı hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın kabul edilebilir olduğu karar verilmesi gerekir.

2. Esas Yönünden

a. Müdahalenin Varlığı

24. Anayasa Mahkemesi, hükümlünün avukatıyla mahremiyet içinde belirli aralıklarla görüşmesinin cezanın infazı aşamasında alacağı hukuki yardım bakımından önemli olduğu gibi ceza infaz kurumu dışındaki özel yaşamıyla ilgili doğru kararlar verebilmesi açısından da önemli olduğu tespitini yapmıştır. Ayrıca avukat ile mahpusun belli bir mahremiyet içinde görüşmesinin sağlanması mahpusun ceza infaz kurumu içinde ve dışında devam eden özel hayatının gizliliğinin korunması açısından da önemlidir (AYM, E.2018/73, K.2019/65, 24/7/2019; §§ 93, 94, *Çetin Arkaş ve Nasrullah Kuran*, §§ 48-51; *Mehmet Emin İmret*, [2. B] B. No: 2019/16013, 2/5/2023, §§ 22, 23; *Ali Koç*, B. No: 2020/1142, 28/2/2024, § 14).

25. Somut olayda başvurunun ceza yargılamasında adına vekâletname verdiği avukatıyla hükmün kesinleşmesinden sonra görüşme hakkının kısıtlanmasının özel hayata saygı hakkına müdahale oluşturduğu sonucuna varılmıştır.

b. Müdahalenin İhlal Oluşturup Oluşturmadığı

26. Anayasa'nın 13. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"Temel hak ve hürriyetler, ... yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, ...demokratik toplum düzeninin gereklerine... ölçülülük ilkesine aykırı olamaz."

27. Yukarıda belirlenen müdahale, Anayasa'nın 13. maddesinde belirtilen koşullara uygun olmadığı takdirde Anayasa'nın 20. maddesini ihlal edecektir. Bu sebeple sınırlamanın

Anayasa'nın 13. maddesinde öngörülen ve somut başvuruya uygun düşen, kanun tarafından öngörülme, meşru amaç taşıma, demokratik toplum düzeninin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olmama kriterlerine uygun olup olmadığının belirlenmesi gerekir (*Halil Berk*, [1. B] B. No: 2017/8758, 21/3/2018, § 49; *Süveyda Yarkin*, [2. B] B. No: 2017/39967, 11/12/2019, § 32; *Şennur Acar*, [1. B] B. No: 2017/9370, 27/2/2020, § 34; *R.G. [GK]*, B. No: 2017/31619, 23/7/2020, § 82).

28. Anayasa uyarınca temel hak ve özgürlüklere getirilen sınırlamaların öncelikle kanunla öngörülmüş olması gerekmektedir. Kanun ile sınırlama ölçütü veya kanunilik ilkesi Sözleşme'nin 8. maddesinde de bir sınırlama ve güvence ölçütü olarak yer almaktadır. Buna karşın Sözleşme'de yer alan *kanunla öngörülmüş olma* kavramı ile Anayasa'da yer alan *kanunilik ilkesi* tam olarak aynı değildir (*Bülent Polat [GK]*, B. No: 2013/7666, 10/12/2015 § 73).

29. Bununla birlikte temel hak ve hürriyetlerin sınırlandırılmasına ilişkin kanunların şeklen var olması yeterli değildir. Kanunilik ölçütü aynı zamanda maddi bir içeriği de gerektirmekte olup bu noktada kanunun niteliği önem kazanmaktadır. Kanunla sınırlama ölçütü sınırlamanın erişilebilirliğini, öngörülebilirliğini ve kesinliğini ifade etmekte, böylece uygulayıcının keyfi davranışlarının önüne geçtiği gibi kişinin hukuku bilmesine de yardımcı olmakta, bu yönüyle hukuk güvenliği teminatı sağlamaktadır (*Halime Sare Aysal [GK]*, B. No: 2013/1789, 11/11/2015, § 62).

30. Kanunun bu gerekliliklere uygun olduğunun söylenebilmesi için yeterince ulaşılabilir olması, vatandaşların belirli bir olaya uygulanabilir nitelikteki hukuk kurallarının varlığı hakkında yeterli bilgiye sahip olabilmesi, ayrıca ilgili normun keyfiliğe karşı uygun bir koruma sağlaması, yetkili makamlara verilen yetkinin genişliğini ve icra edilme biçimlerini yeterli bir netlikte tanımlaması gerekmektedir (*Halime Sare Aysal*, § 63).

31. Somut olayda; başvurunun kesinleşmiş mahkûmiyet hükmü bulunan ceza dava dosyasında kendisini özel vekille temsil ettirdiği ve söz konusu vekil adına 11/10/2018 tarihli vekâletnamenin düzenlendiği yargılama makamlarınca kabul edilmiştir. Ancak itiraz aşamasında Ağır Ceza Mahkemesince yukarıda belirtilen Yargıtay Ceza Genel Kurulu kararı doğrultusunda ceza dava dosyasındaki mahkûmiyet hükmünün kesinleşmiş olması nedeniyle vekâlet ilişkisinin sona erdiği kanaatine varıldığı anlaşılmaktadır. Oysa ki vekâlet ilişkisini sona erdiren hâller 6098 sayılı Kanun'da sayılmakla birlikte anılan itiraz makamı kararında somut olay bakımından bu durumların var olup olmadığı tartışılmadığı gibi mahkûmiyet hükmünün kesinleşmiş olması nedeniyle vekâlet ilişkisinin sona erdiği sonucuna Yargıtay kararına dayalı olarak ulaşıldığı belirtilmiştir.

32. Başvuru konusu karara dayanak yapılan anılan Yargıtay Ceza Genel Kurulu kararında mahkûmiyet hükmünün kesinleştiği ceza dava dosyası özelinde avukatlık sözleşmesinin süresi kesinleşme sürecinden sonraki işlemler bakımından tartışılarak kesinleşmeden sonra müvekkilin vereceği sözlü bir talimatla dahi avukatlık sözleşmesinin kurulabileceği belirtilmiştir. Hatta kesinleşmeden sonraki süreçte vekilin müvekkilinin lehine işe girmesi veyahut müvekkilin buna izin vermesi ya da ses çıkarmaması şeklinde de avukatlık sözleşmesi yapılabileceği vurgulanmıştır (benzer bir tespit için bkz. *Özcan Sünger*, B. No: 2020/33666, 8/1/2025, § 35).

33. Anılan kararda tespit edilen ve vurgulanan bu hususlara rağmen Ağır Ceza Mahkemesi tarafından başvuru ve vekili arasında hükmün kesinleşmesinden sonra yapılmış açık bir sözleşmenin bulunmadığı hususuna dayanıldığı ancak başvurunun temsil edilmesi

yönünde yazılı, sözlü ya da eylemli yeni bir onay vererek avukatlık sözleşmesini yenileyip yenilemediği yönünde bir araştırma yapılmadığı ve başvurunun bu husustaki beyanının da sorulmadığı görülmüştür.

34. Yapılan açıklamalar ve mevzuat birlikte değerlendirildiğinde somut olayda hükümlü ile ceza dava dosyasında kendisini temsil eden özel vekilin arasındaki vekâlet ilişkisinin hükmün kesinleşmesiyle birlikte sona erdiği yönündeki daraltıcı yorumun kanunilik ilkesini karşılamadığı sonucuna varılmıştır. İctihat yoluyla uygulanan bu yaklaşım kabul edilse dahi gerek Kurum tarafından gerekse Ağır Ceza Mahkemesi tarafından olayda uygulanan 5275 sayılı Kanun'un 59. maddesinin (1) numaralı fıkrası gereğince başvuru vekilinin kararın kesinleşmesinden sonra başvuruca kaç kez ziyaret ettiği hususu da açıklığa kavuşturulmamıştır.

35. Sonuç olarak mevzuatta hükümlünün vekâletnamesi olmayan avukatıyla bile en çok üç kez görüşme hakkına sahip olduğu düzenlemesi bulunmakla birlikte Kurum ve itiraz makamı tarafından kanunda sayılan şartların varlığı araştırılmaksızın ve yeterli gerekçe ortaya konulmadan ceza dava dosyasına sunulan vekâletnameye bağlı vekâlet ilişkisinin hükmün kesinleşmesi nedeniyle sona erdiği gerekçesiyle avukata hükümlü müvekkiliyle görüşme izni verilmemesi şeklindeki müdahalenin kanunilik ilkesini karşılamadığı değerlendirilmiştir (benzer yönde değerlendirmeler için bkz. *Özcan Sünge*r, §§ 36-39).

36. Açıklanan gerekçelerle Anayasa'nın 20. maddesinde güvence altına alınan özel hayata saygı hakkının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

VI. GİDERİM

37. Başvurucu; ihlalin tespiti, yeniden yargılama ile 100.000 TL manevi tazminat talebinde bulunmuştur.

38. Başvurucunun 30/11/2022 tarihinde tahliye edilmiş olduğu dikkate alındığında tespit edilen hak ihlalinin sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmasında hukuki yarar bulunmamaktadır.

39. Öte yandan eski hâle getirme kuralı çerçevesinde ihlalin niteliği dikkate alınarak ihlalin sonuçlarının bütünüyle ortadan kaldırılabilmesi için başvuruca manevi zararları karşılığında net 34.000 TL manevi tazminat ödenmesi gerekir.

VII. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinin KABULÜNE,

B. Özel hayata saygı hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

C. Anayasa'nın 20. maddesinde güvence altına alınan özel hayata saygı hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Başvurucuya net 34.000 TL manevi tazminat ÖDENMESİNE, tazminata ilişkin diğer taleplerin REDDİNE,

E. 30.000 TL vekâlet ücretinden oluşan yargılama giderinin başvurucuya ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvurucunun Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin bilgi için Silivri 1. İnfaz Hâkimliğine (2021/849 Esas sayılı dosya) ve Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 29/4/2025 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.